

Гаврішко Руслан

Тернопільський національний економічний університет
(науковий керівник: д.е.н., доцент кафедри менеджменту,
публічного управління та персоналу Васіна А.Ю.)

СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ МЕДИЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ

Забезпечення галузі охорони здоров'я висококваліфікованими фахівцями потребує підвищення привабливості професій медичного працівника, працівника охорони здоров'я шляхом, зокрема, гарантування державою таким особам соціального захисту.

Соціальний захист медичних працівників охорони здоров'я – це діяльність держави, спрямована на встановлення системи правових і соціальних гарантій, що забезпечує задоволення професійних та матеріальних потреб медичних працівників відповідно до особливого виду їх професійної діяльності, визначної ролі в суспільстві.

Охорона здоров'я, як і держава в цілому, потерпає від непослідовної соціально-економічної політики. Внаслідок домінування адміністративної моделі управління в галузі практично відсутні економічні регулятори. Фінансування базується на показниках ресурсного забезпечення, а не на показниках кінцевих результатів роботи медиків. Лікувально-профілактичні заклади зорієнтовані перш за все на виконання нормативів, затверджених органами управління охороною здоров'я та позбавлені економічних стимулів у своїй діяльності. Все це призводить до неадекватного розподілу коштів які виділяються на охорону здоров'я, що, в свою чергу, безпосередньо впливає на соціально-економічну захищеність медичних працівників.

Основні питання соціально-економічного захисту медичних працівників на сьогодні потрібно розглядати у наступних аспектах: економічний аспект, який віддзеркалює рівень зайнятості медичних працівників і є системою відносин щодо забезпечення робочими місцями, оплати праці та участю у розвитку економіки держави; соціальний аспект, що характеризується чинниками, які є визначальними при формуванні та розвитку особистості медичного працівника; демографічний аспект, що відображає стан захищеності медичних працівників залежно від їхнього віку, статі, сімейного стану; регіональний аспект, який відтворює особливості зайнятості медичних працівників залежно від природних та економічних умов, історичних традицій, форм поселення, етнічного складу населення тощо.

В процесі становлення нової національної системи охорони здоров'я в період її структурних змін при розгляді основних елементів системи соціально-економічного захисту медичних працівників необхідно враховувати

конкретну мету цих змін та реальні шляхи її досягнення.

Відповідно структуру основних напрямків політики щодо соціально-економічного захисту медичних працівників необхідно будувати у наступних напрямках: 1) оплата праці в системі охорони здоров'я, 2) система регулювання зайнятості, 3) соціальне страхування медиків, 4) захист прав медичних працівників.

Значним потенціалом забезпечення соціального захисту медичних працівників володіє лікарське самоврядування. Це добре розуміють у світі, і в більшості країн забезпечують діяльність самоврядних організацій на найвищому рівні. Наприклад, у США, Канаді, Швейцарії, Норвегії, Іспанії, Туреччині, Болгарії, Румунії, Словаччині, Словенії, Хорватії, Чорногорії вона регламентується спеціальними законами, а в Польщі – Конституцією країни. У Фінляндії лікарська самоврядна асоціація виконує функцію медичної профспілки, тобто опікується питаннями захисту прав лікарів на гідні оплату праці, умови роботи тощо. Але цим не обмежується – через співпрацю з різними міністерствами (охорони здоров'я, освіти, фінансів, соціальної політики) асоціація бере безпосередню участь у формуванні державної політики в галузі охорони здоров'я. Для підвищення дієвості лікарських асоціацій в Україні гостро назріла потреба у прийнятті нормативно-правового документа, котрий визначав би їх статус.

Галак Софія

Тернопільський національний економічний університет
(науковий керівник: к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту,
публічного управління та персоналу Кривокульська Н.М.)

ОБ'ЄКТИВНА НЕОБХІДНІСТЬ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РЕСУРСАМИ ЗАКЛАДУ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

В Україні охорона здоров'я є одним із пріоритетних напрямів державної політики, що зумовлено її важливістю в економічному, соціальному та суспільному контексті. Оскільки якість медичного обслуговування як і стан здоров'я населення залежать від рівня забезпеченості закладів охорони здоров'я фінансовими ресурсами та від ефективності їх використання, – об'єктивно необхідним є управління фінансовими ресурсами закладу охорони здоров'я.

У закладах охорони здоров'я фінансові ресурси відображають сукупність коштів, які акумулюються за рахунок визначених діючим законодавством джерел фінансування, в активах для забезпечення поточних і майбутніх економічних вигод, змінюються у просторі і часі під впливом фінансових